

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ НАН УКРАЇНИ

КАФЕДРА ОПОДАТКУВАННЯ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОБ'ЄДНАННЯ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ –
РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «УКРАЇНСЬКИЙ
СОЮЗ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ»

**Моніторинг і коментарі
до нормативно-правових актів
у сфері оподаткування та митного
регулювання**

грудень, 2017 р.

Харків, 2017

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів у сфері оподаткування та митного регулювання – спільний, постійно діючий проект НДЦ ІПР НАН України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедри оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.facebook.com/groups/1926891494261445/>) і об'єднання промисловців і підприємців Харківської області – регіонального відділення всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і підприємців».

Метою щомісячного Моніторингу є:

- оперативний аналіз нормативно-правових актів в сфері оподаткування та митного регулювання;
- експертна оцінка ризиків, пов'язаних з прийняттям нових нормативних актів.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність платників податків, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; оцінку можливої результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). Критерії оцінки очікуваної результативності:

- узгодженість з діючою нормативно-правовою базою;
- спрощення або ускладнення податкового обліку;
- вплив на надходження коштів до бюджетів;
- вплив на економічну активність платників податків;
- зменшення або збільшення корупційних ризиків;
- доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

- зміни системи оподаткування і в адмініструванні податків;
- зміни в оподаткуванні окремими податками, зборами;
- зміни в митному регулюванні (починаючи з листопада 2017 р.);
- довідкова інформація, пов'язана з оподаткуванням.

Моніторинг передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Зміст

1. Система оподаткування і адміністрування податків	4
1.1.Реформування податкової системи	-
1.2.Регіональні аспекти оподаткування	-
1.3.Адміністрування податків	4
1.4.Податковий контроль	9
2.Окремі податки і збори	12
2.1.Податок на прибуток підприємства	12
2.2. Податок на доходи фізичних осіб	20
2.3. Податок на додану вартість	21
2.4. Акцизний податок	27
2.5. Екологічний податок	30
2.6. Рентна плата	30
2.7. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	32
2.8. Транспортний податок	-
2.9. Плата за землю	33
2.10. Єдиний податок	35
3. Митне регулювання	37
4. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	40
5. Довідкова інформація	46
5.1. Індекс інфляції	46
5.2. Прожитковий мінімум для працездатних осіб	47
5.3. Мінімальна заробітна плата	49
6. Нормативно-правові акти, що набули чинності в грудні 2017 р.	52

1. СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ І АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ

1.3.Адміністрування податків

1.3.1. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році. Закон України від 07.12.2017 р. № 2245–VIII. Набув чинності 01.01.2018 р. (Голос України від 30.12.2017 р. № 248)

Коментар: Внесені в Податковий кодекс зміни, що стосуються адміністрування податків, можна згрупувати у наступні блоки:

Напрямок змін	Сутність
1. Вдосконалено порядок інформування контролюючих органів та платників податків щодо встановлення місцевих податків чи зборів та змін до них (внесено зміни до статті 12 Податкового кодексу)	копія рішення надається контролюючому органу не тільки при встановленні місцевих податків, а й при внесенні змін до них
	копія рішення надсилається в електронному вигляді не пізніше 1 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін до них
	передбачено обов'язок Міністерства фінансів не пізніше 15 липня поточного року оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті зведену інформацію про розмір та дату встановлення ставок місцевих податків та зборів на відповідних територіях
	встановлено обов'язок органів місцевого самоврядування у десятиденний строк з дня затвердження технічної документації з нормативної грошової оцінки земель надавати в електронній формі інформацію про нормативну грошову оцінку земель, та обов'язок Мінфіну не пізніше 15 липня поточного року оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті зведену інформацію про проведену нормативну грошову оцінку земель
	платнику місцевих податків та зборів надано право при визначенні своїх податкових зобов'язань використовувати відповідну зведену інформацію. Такі платники звільняються від відповідальності у разі, якщо у зведеній інформації, розміщеній на офіційному веб-сайті, виявлено помилку
Підвищення рівня інформованості платників податків про встановлення та/або зміни місцевих податків і зборів є безумовно позитивною новацією. Ще одним позитивом у майбутньому стане виконання на практиці такого принципу податкового законодавства як стабільність, згідно з яким зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть	

Напрямок змін	Сутність
	вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Але, згідно з Перехідними положеннями Закону, що коментується (п. 3) цей принцип не застосовується у 2018 році до рішень про встановлення місцевих податків і зборів.
2. Уточнено критерії віднесення платників податків до великих (внесено зміни до п. 14.1.24) Податкового кодексу	До великих платників податку відносяться такі, у яких : обсяг доходу від усіх видів діяльності за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує еквівалент 50 мільйонів євро, визначений за середньозваженим офіційним курсом НБУ за той самий період (до внесення змін – 1 млрд. грн.); або загальна сума податків, зборів, платежів, сплачених до Державного бюджету України, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, за такий самий період перевищує еквівалент 1 мільйона євро, визначений за середньозваженим офіційним курсом НБУ за той самий період, у разі якщо сума таких податків, зборів, платежів, крім митних платежів, перевищує еквівалент 500 тисяч євро (до внесення змін – тільки обсяг податкових платежів більше 20 млн. грн.)
	<p>При існуючому курсу євро до гривні ця нова норма призведе до скорочення кількості великих платників податків, що зменшить навантаження на спеціалізовані податкові інспекції та потенційно дозволить їм більш якісно супроводжувати діяльність відповідних платників податків.</p> <p>З іншого боку, прив'язування критерію визначення великим платника податків до середньозваженого курсу євро потребує спеціальної методики визначення відповідного показника, розробку якої не передбачено Податковим кодексом. Це ускладнює ведення обліку платнику податків контролюючими органами та в майбутньому може призвести до виникнення конфлікту інтересів стосовно надання платнику податків відповідного статусу.</p>
3. Уточнено критерії віднесення осіб до пов'язаних (внесено зміни до п. 14.1.159)	<p>Для юридичних осіб – якщо: кінцевим бенефіціарним власником (контролером) таких юридичних осіб є одна і та сама фізична особа; повноваження одноособового виконавчого органу таких юридичних осіб здійснює одна і та сама особа"</p> <p>Для фізичної та юридичної особи – якщо фізична особа є кінцевим бенефіціарним власником (контролером) юридичної особи</p> <p>Для фізичних осіб уточнено, що для цілей визначення, чи володіє фізична особа безпосередньо та/або опосередковано корпоративними правами у розмірі 20 % і більше у юридичній особі, усі</p>

Напрямок змін	Сутність
	<p>корпоративні права, які належать (безпосередньо та/або опосередковано) фізичній особі, є сумою часток корпоративних прав, які:</p> <p>безпосередньо належать такій фізичній особі в юридичній особі;</p> <p>належать будь-яким пов'язаним особам такої фізичної особи у зазначеній юридичній особі.</p> <p>Уточнено, що якщо фізична особа визначається пов'язаною з іншими особами, такі особи визнаються пов'язаними між собою</p>
<p>Уточнення критеріїв визначення пов'язаних осіб розширює їх коло і, тим самим, запобігає ухиленню від оподаткування окремих платників податків.</p>	
<p>4. Уточнено обов'язки контролюючих органів (внесено зміни до статті 21 Податкового кодексу)</p>	<p>підлягає відшкодуванню платнику податків контролюючим органом не тільки шкода, що завдана неправомірними діями контролюючого органу, а й шкода, завдана неправомірними рішеннями або бездіяльністю контролюючих органів</p> <p>новим пунктом (п. 21.4) Податкового кодексу передбачено, що посадова або службова особа контролюючого органу несе перед державою відповідальність в порядку регресу в розмірі виплаченого з бюджету відшкодування через неправомірні рішення, дії чи бездіяльність цієї посадової (службової) особи</p>
<p>Норма щодо підвищення відповідальності посадових та службових осіб контролюючих органів є, безумовно позитивною. Але для її застосування потрібен відповідний механізм реалізації (коли у платника податків виникає право вимагати відшкодування шкоди, що включається до цієї шкоди та інше), розробка якого Законом, що коментується, не передбачена.</p>	
<p>5. Уточнено порядок зберігання документів, що використовуються для складання податкової звітності (внесено зміни до п. 44.3 Податкового кодексу)</p>	<p>Встановлено вимогу щодо зберігання документів та інформації необхідної для здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням протягом 2555 днів (до внесення змін такий термін передбачався тільки у випадку ліквідації)</p> <p>Виключено вимогу, згідно з якою у разі ліквідації платника податків документи за період діяльності платника податків не менш як 1095 днів (2555 днів для документів та інформації, необхідної для здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням) підлягають передачі до архіву</p>
<p>Внесені зміни спростують процедуру ліквідації господарюючого суб'єкта (за рахунок виключення вимоги щодо передачі документів до архіву).</p>	

Серед інших змін слід звернути увагу на:

- ✓ змінено порядок притягнення до відповідальності платника податків при внесенні змін до податкової звітності (ст. 50): встановлено, що штраф за недоплату податкових зобов'язань при поданні уточнюючого розрахунку до податкової декларації з податку на прибуток підприємств з метою здійснення самостійного коригування (ст. 39 ПКУ) не сплачується, якщо розрахунок поданий не пізніше 1 жовтня року, наступного за звітним (в попередній редакції – до 1 травня);
- ✓ змінами до статті 73 Податкового кодексу передбачено, що під час зустрічної звірки може забезпечуватись отримання податкової інформації, необхідної для визначення відповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки»;
- ✓ У статтю 126 Податкового кодексу «Порушення правил сплати (перерахування) податків» додано норму, згідно з якою у разі якщо контролюючий орган не надіслав (не вручив) фізичній особі податкове/податкові повідомлення-рішення з податку на майно у строки, встановлені відповідними нормами цього Кодексу, фізичні особи звільняються від відповідальності, передбаченої за несвоєчасну сплату податкового зобов'язання.

В цілому, внесені до Податкового кодексу зміни більшою мірою спрямовані на лібералізацію податкового адміністрування за умови забезпечення реалізації фіскальної функції податків.

1.3.2. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2000 р. № 1336. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.2017 р. № 984. Набула чинності 20.12.2017 р. (Урядовий кур'єр від 20.12.2017 р. № 240) крім окремих норм, які набувають чинності 20.06.2018 р.

Коментар: Внесено зміни до Переліку окремих форм та умов проведення діяльності у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, яким дозволено проводити розрахункові операції без застосування реєстраторів розрахункових операцій з використанням розрахункових книжок та книг обліку розрахункових операцій:

По-перше, зі сфери дії Постанови виведено суб'єктів господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю підакцизними товарами, хоча й раніш такі платники не мали права не застосовувати РРО;

По-друге, за окремими видами діяльності збільшено граничний розмір річного обсягу розрахункових операцій з продажу товарів (надання послуг), у разі перевищення якого застосування реєстраторів

розрахункових операцій є обов'язковим:

З 200 до 500 тис. грн.	<p>Роздрібна торгівля через засоби пересувної торговельної мережі ;</p> <p>Роздрібна торгівля на ринках, ярмарках;</p> <p>Продаж страв та безалкогольних напоїв у буфетах вищих навчальних закладів, у їдальнях і буфетах підприємств УТОС та УТОГ;</p> <p>Роздрібна торгівля, громадське харчування та побутове обслуговування на території закритих військових гарнізонів і містечок, а також військових частин, розташованих у межах сіл;</p> <p>Надання послуг бібліотеками;</p> <p>Продаж предметів релігійно-обрядової атрибутики та надання обрядових послуг релігійними організаціями;</p> <p>Роздрібна торгівля насінням у кіосках на території сіл та селищ міського типу;</p> <p>Проведення діяльності у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг суб'єктами підприємницької діяльності на території сіл і селищ міського типу, яким згідно із Законом України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» надано статус гірських;</p> <p>Надання медичних послуг виїзними бригадами та медичне обслуговування вдома у замовника;</p> <p>Приймання від населення та реалізація через бджільницькі торговельно-заготівельні пункти продуктів бджільництва, обладнання та інвентарю для пасічників</p>
З 75 до 250 тис. грн.	<p>Роздрібна торгівля та громадське харчування на території села, що здійснюється підприємствами споживчої кооперації, а також сільськогосподарськими товаровиробниками, які використовують продукцію власного виробництва;</p> <p>Роздрібна торгівля медичними і фармацевтичними товарами та надання медичних і ветеринарних послуг на території села.</p>

По-третє. Внесеними змінами виключено з Переліку такі види діяльності як надання на вокзалах та у портах послуг носильниками з доставлення багажу пасажирів та реалізація білетів державних лотерей, крім продажу цих білетів через електронну систему прийняття ставок, що контролюється у режимі реального часу Державним казначейством.

В цілому, уточнення Переліку враховує ті зміни, що відбулися в економіці та законодавстві з 2000 р., коли було затверджено попередню редакцію Переліку.

1.3.3. Про затвердження форми Акта про встановлення факту ведення нерезидентом господарської діяльності через постійне представництво на території України без взяття на податковий облік. Наказ Міністерство фінансів України від 30.10.2017 р. № 892. Набув чинності 22.12.2017 р. (Офіційний вісник України від 22.12.2017 р. № 100).

Коментар: Наказом скасовано дію аналогічного наказу Міністерства доходів і зборів України від 22.11.2013 р. № 696. Одночасно затверджено нову редакцію Акта.

Оновлена форма Акта враховує зміни, що відбулись в Податковому законодавстві, а саме зміну нумерації статей Податкового кодексу, які є підставою для складання Акта

Тобто, перезатвердження форми Акта слід розглядати як позитивне, тому що усунуто чергову невідповідність нормативних актів вимогам Податкового кодексу, але це уточнення має, скоріш, технічний характер.

1.4. Податковий контроль

Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році. Закон України від 07.12.2017 р. № 2245–VIII. Набув чинності 01.01.2018 р. (Голос України від 30.12.2017 р. № 248)

Коментар: Внесені в Податковий кодекс зміни, що стосуються податкового контролю, можна згрупувати наступним чином:

Напрямок змін	Сутність змін
Змінено певні критерії у визначенні операцій контрольованими	у ст. 39.2.1.2 законодавець зазначив, що до держав, які включено до переліку та здійснення господарської діяльності з якими підпадає під контрольовані операції, відносяться держави (території), у яких ставка податку на прибуток підприємств (корпоративний податок) на 5 і більше відсоткових пунктів нижча, ніж в Україні, або які надають суб'єктам господарювання пільгові режими оподаткування, або в яких особливості розрахунку бази оподаткування фактично дозволяють суб'єктам господарювання не сплачувати податок на прибуток підприємств (корпоративний податок) або сплачувати його за ставкою, на 5 і більше відсоткових пунктів нижчою, ніж в Україні.
	ст. 39.2.1.4 доповнили абзацом такого змісту: "операції, що здійснюються між нерезидентом та його постійним представництвом в Україні".
	у ст. 39.2.1.5 пов'язану особу – нерезидента, замінено за нерезидента (взагалі), що значно розширює

Напрямок змін	Сутність змін
	<p>критерії віднесення операцій до контрольованих.</p> <p>ст. 39.1.2.7 доповнено новим абзацом, у якому зазначено, що господарські операції, що здійснюються між нерезидентом та його постійним представництвом в Україні, визнаються контрольованими, якщо обсяг таких господарських операцій, визначений за правилами бухгалтерського обліку, перевищує 10 мільйонів гривень (за вирахуванням непрямих податків) за відповідний податковий (звітний) рік";</p>
<p>Такі нововведення значно полегшують визначення операцій контрольованими як самими платниками податків, так і контролюючими органами. Тобто призведе до позитивних наслідків у вигляді зменшення чисельності суперечок між суб'єктами господарювання та посадовими особами ДФС щодо віднесення операцій до контрольованих</p>	
<p>Змінено строки надсилання запитів</p>	<p>запит надсилається не раніше 1 жовтня року (у попередній редакції був строк не раніше 1 травня), що настає за календарним роком, в якому таку контрольовану операцію (операції) було здійснено.</p>
<p>Позитивним моментом є те, що строки тепер прирівняні до строків подачі звіту про контрольовані операції, який теж подається до 1 жовтня.</p>	
<p>Доповнено перелік інформації у документації</p>	<p>у ст. 39.4.6 доповнено перелік інформації, яка повинна міститися у документації з трансфертного ціноутворення</p>
<p>З одного боку, додає об'єму цьому документу та зайвого клопоту платнику податків по оформленню таких документів, а з іншого, концентрує у собі всю необхідну інформацію для контролюючих органів для здійснення контролю та, таким чином, зменшує кількість запитів, що надсилаються платникам з метою отримання інформації та строки її отримання.</p>	
<p>Доповнено порядок попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, за результатами якого укладаються</p>	<p>у ст. 39.6.2.4. доповнено уточнюючими абзацами про перелік необхідної інформації, яка має включатися до нього. А саме він має містити такі пункти: процедуру подання та розгляду заявки про проведення процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях; перелік документів, подання яких є необхідним для проведення процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях; підстави для внесення змін до чинного договору, укладеного за результатами попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, продовження строку його дії або дострокового припинення; підстави для припинення процедури попереднього узгодження ціноутворення; підстави для припинення або продовження строку дії договору про попереднє узгодження ціноутворення, а також деякі умови укладання договорів.</p>

Напрямок змін	Сутність змін
договори, що мають односторонній, двосторонній та багатосторонній характер	

Дане нововведення значно полегшує розуміння вимог ДФС, які пред'являються до платників податків.

Також зміни торкнулися і ст. 64 відносно обліку великих платників податків, а саме було уточнено абзац 3 зазначеної статті. Великі платники податків будуть братися на облік не тільки за основним місцем обліку у контролюючому органі, що здійснює супроводження великих платників податків, з початку податкового періоду (календарного року), на який сформовано Реєстр, та за неосновним місцем обліку у такому контролюючому органі або його територіальних підрозділах щодо наявних у межах населеного пункту за місцезнаходженням контролюючого органу, що здійснює супроводження великих платників податків, або його територіальних підрозділів об'єктів оподаткування або об'єктів, які пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність такого великого платника податків. Дане нововведення дозволить контролюючим органам більш ретельно проводити моніторинг діяльності великих платників податків, контролювати повноту та правильність нарахування та сплати податків до бюджету.

Не обійшовся без змін і процес здійснення зустрічних звірок платників податків з метою контролю за правильністю та повнотою нарахування та сплати податків. У ст. 73.5.3 уточнено перевірку яких саме даних можуть здійснювати контролюючі органи з метою отримання інформації при проведенні зустрічної звірки даних суб'єктів господарювання платника податків. Дані зміни підтримують інтереси та права платників податків та захищають інтереси держави у сфері акумулювання грошей до державних та місцевих бюджетів.

До того ж абзац третій ст. 75.1.2 доповнено фразою, що не можуть бути предметом планової документальної перевірки питання дотримання платником податків принципу "витагнутої руки", крім випадків перевірки дотримання платником податків вимог підпунктів 140.5.4, 140.5.6 ПКУ.

Слід зазначити, що основна більшість змін, що внесені до Податкового кодексу України Законом, що коментується, повинні призвести до ряду позитивних змін, які у цілому, призведуть до збільшення сум надходжень до державного бюджету та підвищення ефективності роботи контролюючих органів.

2.ОКРЕМІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

2.1. Податок на прибуток підприємства

Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році. Закон України від 07.12.2017 р. № 2245–VIII. Набув чинності 01.01.2018 р. (Голос України від 30.12.2017 р. № 248)

Коментар: В Податковий кодекс України внесено ряд різнопланових змін, пов'язаних з оподаткуванням податком на прибуток:

Сутність нововведень	Позитивні наслідки	Недоліки й ризики
За новими формулюваннями пп. 49.18.6 та п. 49.19 Податкового кодексу України всі платники податку на прибуток, в тому числі ті, які звітують поквартально, подають податкову декларацію, яка розраховується наростаючим підсумком за рік - протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року. Раніше платники, які сплачували податок поквартально, повинні були подавати декларацію за рік за загальними правилами протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року.	Уніфіковано термін подання декларації для всіх платників податку на прибуток, що має позитивний ефект	X
Внесено зміни в формулювання терміну «роялті» (пп. 14.1.225 ПКУ). За новими правилами не вважаються роялті платежі, отримані: за придбання примірників (копій, екземплярів) об'єктів інтелектуальної власності, у тому числі в електронній формі, для використання за своїм функціональним призначенням для кінцевого споживання або для перепродажу такого примірника (копії, екземпляра) ; за передачу права на розповсюдження примірників програмної продукції без права на їх відтворення або якщо їх відтворення обмежено використанням кінцевим споживачем. На практиці податківці і раніше роз'яснювали ці норми таким чином. Тому по суті в цьому питанні нічого не змінилося.	Уніфіковано визначення терміну «роялті» з нормами міжнародного законодавства, зокрема з нормами Типової Конвенції ОЕСР про уникнення подвійного оподаткування	X

Сутність нововведень	Позитивні наслідки	Недоліки й ризики
<p>Розширено підстави для коригування фінансового результату, зокрема, фінансовий результат податкового (звітного) періоду збільшується на суму повної або часткової компенсації один раз на календарний рік вартості путівок на відпочинок, оздоровлення та лікування на території України платника податку та/або його дітей віком до 18 років роботодавцем, який є платником податку на прибуток, якщо така компенсація відповідно до ПКУ не включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу фізичної особи - платника податку на доходи фізичних осіб (абз. 2 пп. 140.5.10 ПКУ).</p> <p>Введення цієї норми кореспондує зі змінами, внесеними Законом № 2245-VIII до пп. 165.1.35 ПКУ щодо оподаткування податком з доходів фізичних осіб.</p>	<p style="text-align: center;">X</p>	<p>Зазначеною коригуючою нормою дещо знижено «позитивний» ефект від стимулювання роботодавцями своїх робітників через надання путівок на відпочинок, оздоровлення та лікування. Враховуючи ж те, що податок з доходів фізичних осіб утримується саме з доходу робітника, а не сплачується роботодавцем, суттєвих змін щодо засобів стимулювання робітників таким чином для тих платників податку на прибуток, які проводять коригування, не відбулося</p>
<p>Розширено підстави для коригування фінансового результату, зокрема, фінансовий результат податкового (звітного) періоду збільшується на суму коштів або вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, безоплатно перерахованих (переданих) протягом звітного (податкового) року суб'єктам сфери фізичної культури і спорту, а саме дитячо-юнацьким спортивним школам, центрам олімпійської підготовки, школам вищої спортивної майстерності, центрам фізичної культури і спорту інвалідів, спортивним федераціям з олімпійських видів спорту, що є неприбутковими організаціями, внесеними до Реєстру неприбуткових установ та організацій, на дату такого що перевищує 8 відсотків оподатковуваного прибутку попереднього звітного року (пп. 140.5.14 ПКУ)</p>	<p>Зміни в ПКУ щодо цього коригування за прогнозами матимуть позитивний ефект, оскільки збільшується ліміт, при дотриманні якого коригування не % до 8 % оподатковуваного прибутку попереднього звітного року). Тому більша кількість суб'єктів господарювання буде заохочуватися здійснювати фінансову підтримку зазначеним суб'єктам, оскільки у випадку не перевищення нового (збільшеного) ліміту, вартість допомоги буде включено до витрат і зменшить</p>	<p>Прогнозні зменшення надходження податку на прибуток за рахунок додаткового включення до витрат безоплатно наданої допомоги</p>

Сутність нововведень	Позитивні наслідки	Недоліки й ризики
	прибуток, який підлягає оподаткуванню	
В новій редакції викладено п.п. 140.4.1 ПКУ . Головна новація полягає в тому, що фінансовий результат до оподаткування не зменшується на суму нарахованих доходів від участі в капіталі платників єдиного податку (раніше таке зменшення відбувалося).	Збільшення надходжень податку на прибуток за рахунок виключення зменшення фінансового результату на вказану різницю	Зміни в пп. 140.4.1 ПКУ було внесено некоректно, оскільки посилання на платників єдиного податку в формулюванні залишилося. Ці буде сприяти виникненню непорозумінь в застосуванні згаданої норми
Уточнено (нова редакція п.п. 140.5.1 ПКУ та п.п. 140.5.2 ПКУ), що вартість товарів (робіт, послуг) для проведенні відповідного коригування визначається за вартістю, за якою відповідна операція повинна відображатися при формуванні фінансового результату до оподаткування згідно з правилами бухгалтерського обліку. Така процедура фактично застосовувалася і раніше, але відтепер вона визначена на законодавчому рівні	Удосконалення формулювання норм ПКУ, що зменшить непорозуміння контролюючих органів з платниками податків	X
В новій редакції викладено п.п. 140.5.4 ПКУ . Головні новації полягають у тому, що фінансовий результат буде також збільшуватися на суму 30 відсотків вартості товарів, у тому числі необоротних активів, робіт та послуг (крім операцій, зазначених у п. 140.2 та пп. 140.5.6 ПКУ, та операцій, визнаних контрольованими відповідно до статті 39 ПКУ), придбаних у нерезидентів, організаційно-правова форма яких включена до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до пп. "г" пп. 39.2.1.1 ПКУ, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), у тому числі податок з доходів, отриманих за межами держави реєстрації таких нерезидентів, та/або не є податковими резидентами держави, в якій вони	Збільшення надходжень податку на прибуток за рахунок виключення із витрат частини вартості придбаних товарів, у тому числі необоротних активів, робіт та послуг	X

Сутність нововведень	Позитивні наслідки	Недоліки й ризики
<p>зареєстровані як юридичні особи. Наразі Перелік організаційно-правових форм нерезидентів, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), у тому числі податок з доходів, отриманих за межами держави реєстрації таких нерезидентів, та/або не є податковими резидентами держави, в якій вони зареєстровані як юридичні особи затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 04.07.2017 р. № 480.</p>		X
<p>Уточнено формулювання пп. 140.5.12 ПКУ щодо збільшення на суму доходу, отриманого як оплата за товари (роботи, послуги), відвантажені (надані) під час перебування на спрощеній системі оподаткування. Ці положення не поширюються на платників податків, які були платниками єдиного податку четвертої групи.</p> <p>Виправлено логічну помилку, оскільки платники єдиного податку четвертої групи визначають об'єкт оподаткування в особливому порядку і він не залежить від факту оплати за товари (роботи, послуги).</p>	<p>Удосконалення формулювання норм ПКУ, що зменшить непорозуміння контролюючих органів з платниками податків</p>	X
<p>Викладено в новій редакції норми пп. 141.4.7 ПКУ щодо визначення суми прибутків нерезидентів, які провадять свою діяльність на території України через постійне представництво. По суті зміни полягають у тому, що при визначенні прибутку, який підлягає оподаткуванню, на підставі окремо складеного балансу фінансово-господарської діяльності, нерезидент повинен враховувати вимоги, визначені ст. 39 ПКУ.</p>	<p>Удосконалення формулювання норм ПКУ, прогнозне збільшення податку на прибуток за рахунок врахування норм щодо коригування фінансового результату на операції, які визнаються контрольованими</p>	X
<p>Введено нові пільги в оподаткуванні деяких суб'єктів господарювання. Зокрема за нормами п. 15 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ податок на прибуток, що підлягає сплаті до державного бюджету платниками податку за поточний податковий (звітний) період, зменшується на суму сплаченого за такий поточний</p>		<p>Зазначена норма потребує додаткових роз'яснень, оскільки не зрозуміло, про який саме акцизний</p>

Сутність нововведень	Позитивні наслідки	Недоліки й ризики
<p>податковий (звітний) період акцизного податку за зареєстрованими акцизними накладними на важкі дистиляти (газойль), що класифікуються у товарних підкатегоріях 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 10 згідно з УКТ ЗЕД, якщо вони були використані для транспортних засобів, що класифікуються у товарних підкатегоріях 8602 10 00 00, 8704 10 10 10 згідно з УКТ ЗЕД. Якщо платник податку на прибуток у звітному періоді не отримав прибутку або сума податку на прибуток менша за суму акцизного податку, залишок суми такого податку, не врахований у зменшення податку на прибуток за поточний податковий (звітний) період, не зменшує податок на прибуток у наступних податкових (звітних) періодах.</p>	<p>Зменшення витрат суб'єктів господарювання на експлуатацію дизель-електричних локомотивів та великовантажних автомобілів-самоскидів (понад 75 т)</p>	<p>податок йде мова, оскільки в п. 213.1 ПКУ зазначено декілька об'єктів оподаткування акцизним податком. До того ж акцизний податок за нормами п. 18 П(С)БО 16, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 р. № 318 включається до витрат за даними бухгалтерського обліку і зменшує суму прибутку, який підлягає оподаткуванню. Отже виходить, що таке зменшення відбудеться двічі: один раз зменшиться прибуток, що підлягає оподаткуванню, другий — податок на прибуток, що підлягає сплаті до державного бюджету. Подібне формулювання, яке припускає двозначне трактування, є неприпустимим у нормотворчій діяльності</p>
<p>За новими нормами п. 16 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ тимчасово, до 1 січня 2020 року, звільняється від оподаткування прибуток підприємств у розмірі доходу підприємств, отриманого ними від господарської діяльності з використанням газу (метану) вугільних родовищ та/або похідної сировини газу (метану) вугільних родовищ, у тому числі газоповітряної суміші із вмістом газу (метану), яка не відповідає вимогам до якості природного газу, призначеного для транспортування, промислового та комунально-побутового споживання, що здійснюється відповідно до</p>	<p>Податкове стимулювання використання альтернативних природному газу енергоресурсів</p>	<p>Можливе зменшення податкових надходжень</p>

Сутність нововведень	Позитивні наслідки	Недоліки й ризики
<p>Закону України "Про газ (метан) вугільних родовищ". Проте передбачено певні обмеження в застосуванні цієї норми. Зокрема, суми коштів, вивільнених у зв'язку з наданням податкової пільги, спрямовуються платником податку на переоснащення матеріально-технічної бази, запровадження новітніх технологій, пов'язаних з видобуванням, дегазацією та використанням газу (метану) вугільних родовищ та/або похідну сировину газу (метану) вугільних родовищ, у тому числі газоповітряну суміш із вмістом газу (метану), до закінчення наступного податкового року. У разі відсутності цільового використання вивільнених від оподаткування коштів у зазначений термін платник податку зобов'язаний збільшити фінансовий результат до оподаткування на суму доходу, отриманого від реалізації газу (метану) вугільних родовищ, на який було зменшено фінансовий результат до оподаткування відповідно до абзацу другого цього пункту, за результатами податкового року, що настає за податковим періодом застосування пільги</p>		
<p>Розширено пільгу для суб'єктів літакобудування. Так, за новим формулюванням п. 41 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ тимчасово, до 1 січня 2025 року, звільняється від оподаткування прибуток підприємств - суб'єктів літакобудування, що визначені відповідно до норм статті 2 Закону України "Про розвиток літакобудівної промисловості. Раніше зазначена пільга розповсюджувалася тільки на тих суб'єктів літакобудування, які здійснюють розробку та/або виготовлення з кінцевим складанням літальних апаратів та двигунів до них</p>	<p>Податкове стимулювання розвитку суб'єктів літакобудування</p>	<p>Проблемним є поширення нових правил на минулі періоди, оскільки вони застосовуються до податкових періодів, починаючи з 1 січня 2017 року. Це не відповідає зазначеному в пп. 4.1.9 ПКУ принципу стабільності, згідно з яким зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти</p>

Сутність нововведень	Позитивні наслідки	Недоліки й ризики
		нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року.

Таким чином, внесені в ПКУ зміни в цілому направлені на удосконалення порядку ведення податкового обліку з податку на прибуток та на підвищення економічної активності платників податків, що матиме позитивний ефект. Більшість нововведень буде сприяти збільшенню податкових надходжень до бюджету, хоча є й такі норми, які можуть призвести до їх зменшення. Проте за рахунок підвищення економічної активності платників податків негативний ефект від зменшення податкових надходжень за прогнозами буде частково нівельовано.

Окрема група внесених змін направлена на податкове стимулювання **суб'єктів кінематографії** відповідно до Закону України "Про державну підтримку кінематографії в Україні" від 23.03.2017 р. № 1977-VIII:

Суть змін	Норма ПКУ
Фінансовий результат до оподаткування зменшується на суму субсидій, здійснених при виробництві (створенні) фільму та включених до складу доходів звітного періоду відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності. Введення цієї норми про коригування стосується тих суб'єктів кінематографії, яким відшкодовуються частина фактично здійснених суб'єктом кінематографії кваліфікованих витрат (платежів) на виробництво (створення) фільмів згідно з зазначеним Законом. За нормами п. 15 П(С)БО «Дохід», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290, цільове фінансування для компенсації витрат (збитків), яких зазнало підприємство, визнаються дебіторською заборгованістю з одночасним визнанням доходу. Отже при отриманні субсидії суб'єкт кінематографії відобразить дохід и тим самим нівелює понесенні витрати. Тому така коригуюча норма дозволяє «відновити» вплив понесених раніше витрат на фінансовий результат	пп. 140.4.4 ПКУ
Фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму витрат, понесених платником податку у поточному звітному періоді за рахунок раніше отриманих субсидій для повернення частини кваліфікованих витрат відповідно до Закону України "Про державну підтримку кінематографії в	пп. 140.5.13 ПКУ

Суть змін	Норма ПКУ
Україні" від 23.03.2017 р. № 1977-VIII, але не більше суми такої субсидії, здійснених при виробництві (створенні) фільму та включених до складу витрат поточного звітного періоду відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності. Тобто платник податку не зможе відобразити в податковому обліку ті витрати, які було здійснено за рахунок наданої субсидії.	
Уточнено, що для цілей застосування пп. 140.5.7 ПКУ у випадках, коли резиденти - суб'єкти кінематографії України сплачують роялті нерезидентам за субліцензійними договорами за використання або за надання права на використання аудіовізуальних творів (у тому числі фільмів), а також об'єктів авторського права та/або суміжних прав, що використовуються при виробництві (створенні) аудіовізуальних творів (у тому числі фільмів), такі нерезиденти вважаються бенефіціарними (фактичними) отримувачами (власниками) щодо таких роялті. Тобто збільшення фінансового результату на суму роялті у цьому випадку не відбувається.	пп. 2 пп. 140.5.7 ПКУ
Не здійснюється збільшення фінансового результату у випадку нарахування суб'єктом кінематографії роялті за використання об'єктів права інтелектуальної власності (фільмів, літературних творів, музичних творів, образотворчого мистецтва, фотографічних творів, фонограм, відеограм), крім випадків, коли резидент України - суб'єкт кінематографії, у якого виникли майнові авторські та суміжні права внаслідок створення (виготовлення) ним вказаних творів, якщо він у подальшому передав чи здійснив відчуження майнових авторських або суміжних прав нерезиденту та здійснює нарахування роялті за використання цього об'єкта.	пп. 3 пп. 140.5.7 ПКУ
Доходи, отримані нерезидентом із джерелом їх походження з України у вигляді субсидій для повернення частини кваліфікованих витрат, передбачених Законом України "Про державну підтримку кінематографії в Україні" не підлягають оподаткуванню	пп. «й» пп. 141.4.1 ПКУ

Аналіз наведених норм свідчить про те, що введення пільгових правил щодо оподаткування прибутку суб'єктів кінематографії України направлено на підвищення ділової активності зазначених суб'єктів. За прогнозами це призведе до підвищення фінансових результатів суб'єктів кінематографії України за рахунок зменшення їх податкового навантаження.

Змінено норми, пов'язані з коригуванням фінансового результату резервів банків та небанківських фінансових установ, направлені на удосконалення законодавчої практики (ст. 139.3 ПКУ, пп. 49, 50 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ).

Внесено зміни, пов'язані з оподаткуванням релігійних організацій. Зокрема, за новими правилами релігійні організації, на відміну від інших неприбуткових організацій, повинні відповідати вимогам, визначеним абз. 2 пп. 133.4.1 ПКУ і пп. 133.4.2 ПКУ. Тобто на релігійні організації не розповсюджуються вимоги щодо змісту установчих документів, які встановлено абз. 3 и абз. 4 пп. 133.4.1 ПКУ.

2.2. Податок на доходи фізичних осіб

2.2.2. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році. Закон України від 07.12.2017 р. № 2245-VIII. Набуває чинності 01.01.2018 р. (Голос України від 30.11.2017 р., № 248).

Коментар. Цим законом передбачено два нововведення.

По-перше, звільнено від оподаткування вартість путівок, що не перевищує 5 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня звітного податкового року, які надаються роботодавцем один раз на календарний рік працівникам та/або членам їх сімей першого ступеня споріднення на відпочинок, оздоровлення та лікування, у тому числі на реабілітацію інвалідів, на території України (нововведений абз. 2 пп. 165.1.35 ПКУ). Зазначена пільга, по суті, є інструментом, що насамперед спрямована на роботодавців, застосовується одночасно з відповідною пільгою з податку на прибуток підприємств та має соціальну спрямованість.

По-друге, змінені пп. 172.3 уточнено, що при оподаткуванні **операцій з продажу об'єктів нерухомого майна оціночна вартість** відповідного об'єкта нерухомості має бути зареєстрована в єдиній базі даних звітів про оцінку, що передбачає присвоєння відповідному звіту унікального номеру, що є необхідною умовою посвідчення правочину з продажу об'єкту нерухомості нотаріусом. Зазначеними нововведеннями наведено детальну характеристику порядку внесення інформації до Єдиної бази даних звітів про оцінку (який, до речі, ще з 2013 р. ведеться Фондом державного майна України) та порядку її використання, зокрема:

- Єдина база даних звітів про оцінку забезпечує розміщення, створення, зберігання та оприлюднення всієї інформації про об'єкт нерухомості та його вартість (крім інформації про нормативну грошову оцінку земельної ділянки), електронне визначення оціночної вартості, автоматичний обмін інформацією і документами з авторизованими електронними майданчиками (які, в свою чергу,

забезпечують реєстрацію суб'єктів оціночної діяльності, розміщення, отримання і передавання інформації та документів (без попередньої ідентифікації суб'єкта оціночної діяльності) до єдиної бази даних звітів про оцінку) та користування сервісами з автоматичним обміном інформацією, а також можливість доступу до цієї інформації нотаріусів та контролюючих органів у межах повноважень;

- Єдина база даних звітів про оцінку здійснює моніторинг звіту про оцінку на предмет відсутності порушень при його складанні та у разі його повноти, правильності та відповідності, у тому числі відповідності, у тому числі відповідності оціночної вартості майна, майнових прав ринковим цінам, реєструє звіт про оцінку з присвоєнням йому унікального номера;

- Звіт про оцінку, не зареєстрований у Єдиній базі даних звітів про оцінку, без присвоєного унікального номера є недійсним;

- наявність **реєстрації звіту про оцінку в Єдиній базі** даних звітів про оцінку та **наявність** присвоєного йому **унікального номера** є **необхідною умовою посвідчення правочину з продажу об'єкту нерухомості нотаріусом.**

Таким чином, коментованим законом розширено перелік пільг з ПДФО, а також уточнено порядок визначення оціночної вартості нерухомого майна у випадку його продажу фізичними особами.

2.3. Податок на додану вартість

2.3.1 Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році. Закон України від 07.12.2017 р. № 2245-VIII. Набув чинності 01.01.2018 р. (Голос України від 30.11.2017 р., № 248).

Коментар: Внесені такі зміни до Податкового кодексу України стосовно оподаткування податком на додану вартість:

Основні змістовні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
Виключено пп. 74.2., який регламентував порядок автоматизованого моніторингу відповідності ПН/РК критеріям оцінки ступеня ризику	– пришвидшення реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі; – зменшення ризиків втрат контрагентів з-за можливої зупинки реєстрації ПН/РК – зменшення витрат часу працівників ДФС,	можливість пропущення “ризикових” операцій

Основні змістовні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
	в зв'язку з призупиненням дії системи автоматичного моніторингу	
Змінено редакцію пп. 191.1.1: У разі ввезення на митну територію України товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, несупроводжуваному багажі базою оподаткування є їх митна вартість (для юридичних осіб) або фактурна (для фізичних осіб) , визначена відповідно до статей 234 та 374 Митного кодексу України, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті	– розмежовано вид вартості товарів, які будуть ввозитися фізичними та юридичними особами (раніше всі товари оцінювалися за фактурною вартістю)	– необхідність адаптації митних органів щодо оцінки вартості товарів в залежності від категорії осіб, які ввозять ці товари
Виключено пп. 191.2.1. , який передбачав визначення бази оподаткування ПДВ, у разі ввезення на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей) частіше одного разу протягом однієї доби	– можливість провозити товари частіше одного разу на добу без сплати ПДВ	– можливі втрати для бюджету
Додано другий абзац до пп. 191.2.3. «У разі ввезення на митну територію України у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 500 євро та сумарна вага яких не перевищує 50 кг, через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України фізичною особою, яка була відсутня в Україні менше ніж 24 години або яка в'їжджає в Україну частіше одного разу протягом 72 годин, базою оподаткування є частина сумарної фактурної вартості таких товарів, що перевищує еквівалент 50 євро, з урахуванням мита, що підлягає сплаті	– регламентовано порядок оподаткування товарів, що ввозяться в Україну при здійсненні регулярного переміщення через кордон, що здійснюється, в основному, мешканцями прикордонних територій	– включення мита до факторної вартості товарів штучно зменшує поріг оподаткування
Змінено редакцію абзацу другого пп. 193.1. (пункт в):		

Основні змістовні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, дозволених для виробництва і застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів, а також медичних виробів, які внесені до Державного реєстру медичної техніки та виробів медичного призначення або відповідають вимогам відповідних технічних регламентів, що підтверджується документом про відповідність, та дозволені для надання на ринку та/або введення в експлуатацію і застосування в Україні	– оподаткування всіх дозволених лікарських засобів за ставкою 7 %, що має зменшити вартість цих лікарських засобів та спростити податковий облік, контроль і адміністрування	– зменшення надходжень до бюджету – виключення з норм пп. 193.1. «медичного обладнання», що може призвести до збільшення його вартості, і, як наслідок до збільшення вартості деяких медичних послуг
Змінено редакцію пп. 196.1.17., що передбачає встановлення окремих обмежень (у сумі по 150 євро) для трьох випадків ввезення товарів (раніше обмеження 150 євро встановлювалося для всіх трьох випадків ввезення товарів у сукупності), для того щоб ці товари не вважалися об'єктом оподаткування ПДВ	– зменшення суми ПДВ, який має сплачуватися при ввезенні товарів на митну територію України	– можливі втрати бюджету
Змінено редакцію пп. 196.1.18., що передбачають більш детальну регламентацію випадків ввезення на митну територію України фізичними особами товарів у ручній поклажі та/або у супроводжувальному багажі (додано товари вартістю нижче 50 євро) для того щоб ці товари не вважалися об'єктом оподаткування ПДВ	– лібералізація оподаткування товарів, що ввозяться у ручній поклажі та/або у супроводжувальному багажі	– можливі втрати бюджету
Змінено редакцію пп. 197.1.25., зокрема звільнено від оподаткування ПДВ дитячі книжкові видання	– зменшення вартості дитячих книжкових видань, що має зменшити витрати батьків чи закладів освіти на придбання цих видань	– можливі втрати бюджету
До пп. 198.5. додано норму, яка стосується необхідності нарахування податкових зобов'язань з ПДВ для товарів/послуг, необоротних активів придбаних (виготовлених) до 1 липня 2015 року (додано норму, згідно якої ці товари мали придбаватися (виготовлятися з ПДВ)	– зменшення кількості спірних питань при по операціям з податковими накладними, складеними після 1 липня 2015 року	

Основні змістовні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
Додано абзац до пп. 201.10, який передбачає новий термін реєстрації розрахунків коригування до податкових накладних, складених при зменшення суми компенсації вартості товарів (послуг) – протягом 15 календарних днів з дня отримання такого розрахунку коригування до податкової накладної отримувачем (покупцем)	– забезпечення більшої оперативності адміністрування ПДВ	– менший термін реєстрації розрахунку коригування, що може призвести до помилок – необхідність адаптації контролюючих органів до окремого терміну реєстрації
Внесено зміни до п. 3., підрозділу 2, Розділу XX (пункт б), стосовно звільнення від оподаткування ПДВ операцій для потреб космічної діяльності. Норма розповсюджується на всі операції з постачання на митній території України результатів НДДКР для потреб космічної діяльності (раніше норма стосувалася виключно Договору з Федеративною Республікою Бразилія)	– можливість залучення додаткових коштів для фінансування космічної діяльності	X
Внесено зміни до п. 261 підрозділу 2, Розділу XX, стосовно звільнення від ПДВ операцій з постачання програмної продукції, а також операції з програмною продукцією, плата за які не буде вважатися роялті (розширено перелік програмної продукції з двох пунктів до чотирьох)	– зменшення вартості програмної продукції (оновлень, додатків, копій тощо) для платників	X
Змінено редакцію п. 51, підрозділу 2, Розділу XX, згідно якої с/г товаровиробники, які отримують бюджетну дотацію вказують в декларації з ПДВ обсяг податкових зобов'язань за даними податкових накладних, зареєстрованими в Єдиному реєстрі (раніше обов'язкова реєстрація податкових накладних в Єдиному реєстрі не прописувалася)	X	– витрати часу на контроль з реєстрації податкових накладних за операціями, які проводять с/г товаровиробники
Додано п. 571, який регламентує, що порядок зупинення реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі буде відновлено тільки після затвердження нового Порядку зупинення реєстрації податкових накладних	– пришвидшення реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі; – зменшення ризиків втрат контрагентів з-за можливої	

Основні змістовні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
	<p>зупинки реєстрації ПН/РК – зменшення витрат часу працівників ДФС, в зв'язку з призупиненням дії системи автоматичного моніторингу</p>	
<p>Додано п. 63, підрозділу 2, Розділу XX, який передбачає звільнення від оподаткування ПДВ операцій з вивезення за межі митної території України в митному режимі експорту: з 1 вересня 2018 року до 31 грудня 2021 року соєвих; з 1 січня 2020 року до 31 грудня 2021 року насіння свиріпи або ріпаку</p>	<p>– можливість зниження ціни для експорту і знаходження нових ринків для української продукції</p>	<p>– відсутність обґрунтування пільгових товарів для експорту</p>
<p>Додано п. 64, підрозділу 2, Розділу XX, який передбачає до 31 грудня 2018 року, звільнення від оподаткування ПДВ операцій із ввезення на митну територію України та з постачання на митній території України транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами (одним чи декількома), що зазначені у товарній підкатегорії 8703 90 10 10 згідно з УКТ ЗЕД (в тому числі вироблених в Україні)</p>	<p>– зменшення вартості електромобілів – стимулювання екологічно безпечного транспорту – зменшення вартості електромобілів – стимулювання екологічно безпечного транспорту</p>	<p>– втрати для бюджету</p>
<p>Додано п. 65, підрозділу 2, Розділу XX, який передбачає до 1 січня 2020 року, контролюючий орган за заявою платника податку надає розстрочення (рівними частинами) сплати ПДВ на термін, зазначений у заяві платника податку, але не більше 24 календарних місяців, без нарахування процентів, пені та штрафів, при ввезенні на митну територію України з поміщенням в митний режим імпорту обладнання, що класифікується за товарними підкатегоріями згідно з УКТ ЗЕД (всього 415 найменувань)</p>	<p>– можливість спланувати зменшення обігових коштів за рахунок сплати ПДВ у вигідний для платника податку час</p>	<p>– складність в прогнозуванні надходжень до бюджету сум розстрочення ПДВ (за місяцями) – необхідність прийняття Порядку надання розстрочення Кабінетом Міністрів України</p>

Позитивними моментами змін, пов'язаних з ПДВ, слід вважати: призупинення на певний час дії порядку зупинення реєстрації податкових накладних; збільшення критеріїв ввезення товарів на митну територію України без сплати ПДВ; звільнення від оподаткування ПДВ дитячих книжкових видань; застосування ставки ПДВ у розмірі 7 % для всіх лікарських засобів.

Недоліками є: порушення вимог п. 4.1.9. Податкового кодексу України (змінено елементи ПДВ – порушенням граничних строків); втрати бюджету від запровадження звільнень від оподаткування ПДВ; збільшення вартості медичного обладнання.

2.3.2. Про затвердження змін до Переліку кодів товарів згідно з УКТ ЗЕД. Наказ Державної фіскальної служби України від 01.11. 2017 р. № 713. Набув чинності 8 грудня 2017 року. Оприлюднено на сайті ГУ ДФС у Дніпропетровській області <http://dp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/319222.html>

Коментар. Внесено зміни до попередньої редакції наказу ДФС від 30.06.2017 року № 461.

До переліку кодів товарів УКТ ЗЕД які застосовуються для здійснення автоматизованого моніторингу відповідності податкових накладних/розрахунків коригування Критеріям оцінки ступеня ризиків, достатніх для зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, додано такі коди:

1002 – жито;

1008 – гречка, просо та насіння канаркової трави; інші зернові культури;

4402 – вугілля деревне (включаючи вугілля зі шкарлупи або з горіхів), агломероване або неагломероване;

4405 – шерсть деревна або тонка стружка; борошно деревне;

4409 – пилопродукція з деревини (включаючи дощечки та фриз для паркетного покриття підлоги, незібрані) у вигляді профільованого погонажу (з гребенями, пазами, шпунтовані, із стесаними краями, з'єднанням у вигляді напівкруглого калювання, фасонні, закруглені тощо) уздовж будь-яких країв чи площин, стругані або нестругані, шліфовані або нешліфовані, що мають або не мають торцеві з'єднання.

Загалом даний перелік відтепер налічує 232 коди товарів згідно з УКТ ЗЕД.

З одного боку поява цього переліку чітко прописує, які саме товари будуть підлягати моніторингу при вивченні податкових накладних. Але, з іншого боку незрозуміло яким чином було обґрунтовано цей

перелік і чому саме ці коди УКТ ЗЕД до цього переліку було включено. Окрім того, слід звернути увагу на хаотичний порядок внесення змін до наказу ДФС №461 (останній передостанні зміни було внесено 26 жовтня 2017 року наказом № 708 – див. моніторинг за листопад 2017 року).

2.4. Акцизний податок

2.4.1 Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році. Закон України від 07.12.2017 р. № 2245-VIII. Набув чинності 01.01.2018 р. (Голос України від 30.12.2017 р., № 248).

Коментар: Законом внесено зміни до Податкового кодексу України, внаслідок чого запроваджено поступове (до 2025 р.) збільшення акцизів на сигарети, подовжено строк сплати акцизного податку на сигарети з 5 днів до 15 робочих днів після отримання акцизних марок, розширено перелік операцій щодо яких застосовуються податкові пільги з акцизного податку.

Впровадження	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
<p>Збільшення акцизного податку на тютюн за рахунок:</p> <p>1) поступового підвищення специфічних ставок акцизного податку на тютюнові вироби і мінімального акцизного податкового зобов'язання зі сплати акцизного податку з тютюнових виробів (до 2025 року у 2018 році – підвищення на 29, 7 % (з них на 11,2% прогнозний індекс споживчих цін та додатково на 16,7%)</p>	<p>Збільшення бюджетних надходжень.</p> <p>Зниження споживання тютюну, що матиме позитивний ефект для здоров'я громадян.</p>	<p>Можливе скорочення обсягів виробництва тютюнових виробів в Україні, що може привести к скороченню їх персоналу та зниження податкових платежів.</p>
<p>Передбачено щорічне збільшення ставок в період з 2019 по 2025 рр. на 20 % щорічно до досягнення рівня 90 євро за 1000 штук</p> <p>2) збільшення мінімального акцизного податкового зобов'язання за рахунок встановлення механізму обчислення частки загальної суми податкових зобов'язань з акцизного податку у середньозваженій роздрібній ціні продажу сигарет. Ця частка повинна становити не менше 60 відсотків середньозваженої роздрібної ціни продажу сигарет. У</p>	<p>Гармонізація акцизного оподаткування з принципами що використовуються в країнах ЄС</p>	<p>Загострення проблеми фальсифікованої та ввезеної нелегально тютюнової продукції.</p>

Впровадження	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
випадку якщо така частка з 1 квітня по 31 грудня більше 60%, сума акцизного податку не повинна бути меншою за встановлене мінімальне акцизне податкове зобов'язання, помножене на коефіцієнт 1,1		
Встановлення підставою для митного оформлення дистилятів та скрапленого газу, що ввозяться для використання у виробництві етилен, а також речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, які ввозяться з метою використання в хімічній промисловості подання виробником контролюючому органу засобами електронного зв'язку копії податкового векселя, авальованого банком	Спрощення процедури митного оформлення речовин, зменшення витрат підприємств на митне оформлення	Можливі труднощі при митному оформленні, пов'язані зі збоями роботи інформаційних систем
Виключення зі складу підакцизних товарів квасу «живого» бродіння.	Стимулювання виробництва та споживання квасу	Зниження надходжень акцизного податку до бюджету
Встановлення необхідності розробки різного дизайну акцизних марок для вітчизняних та імпортованих сигарет	Полегшення роботи контролюючих органів при перевірці суб'єктів господарювання які реалізують сигарети Підвищення захисту споживачів від фальсифікованої продукції	Розробка та виготовлення акцизних марок різного кольору вестиме до додаткових витрат
Звільнення від оподаткування акцизним податком операції з передачі в межах одного підприємства підакцизної сировини для виробництва бензолу	Оскільки бензол не є підакцизним товаром таке звільнення є економічно обґрунтованим. Стимулювання виробництва бензолу	Зниження надходжень акцизного податку до бюджету
Збільшено строки сплати акцизу з тютюнових виробів з 5 до 15 робочих днів після отримання марок акцизного податку з	Збільшення періоду використання обігових коштів	

Впровадження	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
доплатою (у разі потреби) на день подання податкової декларації.	підприємствами Запобігання несвоєчасній сплаті податкових зобов'язань	
Звільнення у 2018 р. від оподаткування акцизом ввезення транспортних засобів оснащених електродвигуном	Зниження цін на автомобілі з електродвигунами, зростання популярності використання таких транспортних засобів в Україні, що є позитивним для екології	Зменшення надходжень акцизного податку до бюджету

Таким чином в 2018 р. відбудеться зростання цін на тютюн за рахунок збільшення ставок акцизного податку, що може привести к збільшенню надходжень до бюджету, а також зниженню споживання тютюну, однак існує ризик актуалізації проблеми тіншового імпорту та наявності неякісної фальсифікованої тютюнової продукції на вітчизняному ринку. Розширення переліку податкових пільг з акцизного податку, з одного боку, призведе до зменшення надходжень акцизу до бюджету, а з іншого боку, виступає дієвим засобом податкового регулювання економічних і соціальних процесів.

2.4.2. Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 р. № 957. Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 969. Набула чинності 26.12.2017 р. (Урядовий кур'єр № 238 від 16.12. 2017 р.)

Коментар: внесено зміни у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 р. № 957 “Про встановлення розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на окремі види алкогольних напоїв”, в результаті чого мінімальні роздрібні ціни встановлено для сидру, перрі та інших напоїв, одержаних в результаті природного бродиння, незалежно від того в якій тарі вони реалізуються (раніше мінімальні роздрібні ціни було встановлено на такі напої тільки при їх реалізації в скляній тарі ємністю 1л.). В результаті такого уточнення створено рівні умови для всіх варіантів реалізації таких напоїв.

2.5. Екологічний податок

Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році. Закон України від 07.12.2017 р. № 2245-VIII. Набуває чинності 01.01.2018 р. (Голос України від 30.12.2017 р., № 248).

Коментар. Цим Законом *внесені зміни до розмірів податкових ставок екологічного податку*, встановлених в абсолютних значеннях, а саме здійснене їх *корегування з урахуванням* прогнозованого *індексу споживчих цін* у 2017 році в розмірі **11,2%**. Вказані зміни здійснені на виконання вимог пп. 2 п. 4 розділу XIX ПКУ. В той же час, зазначена норма ПКУ вимагає вносити такого роду пропозиції щорічно до 1 червня. Однак відповідний законопроект № 6776-д від 14.11.2017 та його попередник - законопроект № 6776 від 20.07.2017 були зареєстровані у Верховній Раді України з порушенням цих строків.

Крім того, за офіційними даними Державної служби статистики України інфляція на споживчому ринку вже в листопаді 2017р. перевищила рівень 11,2%. Таким чином, обраний за основу для розрахунків «нових» розмірів податкових ставок індекс споживчих цін не відповідає дійсності, що призводить до суперечливих наслідків. Так, з однієї сторони, це зумовлює певне зменшення податкового навантаження на платників екологічного податку, що, в свою чергу, призводить до певного недоотримання податкових надходжень державою. Однак, зважаючи на сутнісне призначення екологічного оподаткування, має місце певне послаблення природоохоронного потенціалу податкової системи України.

2.6. Рентна плата

Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році. Закон України від 07.12.2017 р. № 2245-VIII. Набуває чинності 01.01.2018 р. (Голос України від 30.12.2017 р., № 248).

Коментар: Найбільш суттєві зміни в розрахунку рентної плати стосуються введення особливого порядку оподаткування природного газу, видобутого з нових свердловин (крім природного газу, видобутого під час виконання договорів про спільну діяльність):

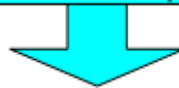
ОСОБЛИВИЙ ПОРЯДОК ОПОДАТКУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ, ВИДОБУТОГО З НОВИХ СВЕРДЛОВИН

Нова свердловина – свердловина, буріння якої розпочато від донної поверхні суходолу (рівня нуль метрів згідно з проектом свердловини) після 1 січня 2018 року, що підтверджується актом про введення в експлуатацію бурової установки (п. 14.1.124¹)

Стимулююча ставка оподаткування природного газу, видобутого із нових свердловин з покладів, які повністю або частково залягають на глибині:
до 5000 метрів – 12 %;
понад 5000 метрів – 6 %

Державні гарантії застосування стимулюючої ставки з 01.01.2018 р. до 01.01.2023 р. Передбачено, що розмір стимулюючої ставки не може бути збільшений, а також до неї не можуть застосовуватися коригуючі коефіцієнти або інші механізми, що призведуть або можуть призвести до фактичного збільшення розміру податкових зобов'язань. У разі встановлення нового порядку стимулювання видобування природного газу, суб'єкти господарювання можуть обрати новий порядок стимулювання (Перехідні положення, підрозділ 9¹, п. 2)

Слід очікувати, що застосування стимулюючих податкових ставок дозволить активізувати інвестиційну діяльність у газодобувній галузі.

Серед інших нововведень, що стосуються рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин слід звернути увагу на наступне:

1. З об'єкту оподаткування рентною платою за користування надрами для видобування корисних копалин виключено обсяг газу (метану) дегазації вугільних родовищ, який не відповідає вимогам до якості природного газу, призначеного для транспортування, промислового або комунально-побутового споживання.

2. Знижено ставку рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин на конденсат:

з покладів, які повністю або частково залягають на глибині до 5000 метрів – з 45 до 29 %;

з покладів, які повністю залягають на глибині понад 5000 метрів – з 21 до 14 %.

Але ці ставки, згідно з перехідними положеннями Закону, що коментується, застосовуватимуться з 01.01.2019 р.

3. Примітками до таблиці зі ставками рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин передбачено, що в умовах дії угоди про розподіл продукції для нафти та конденсату рентна плата справляється із застосуванням ставки у розмірі 2 % вартості товарної продукції гірничого підприємства, а для газу природного, у тому числі газу, розчиненого у нафті (нафтового (попутного) газу), етану, пропану, бутану, газу (метану) вугільних родовищ, газу сланцевих товщ, газу центрально-басейнового типу, газу колекторів щільних порід рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин справляється із застосуванням ставки у розмірі 1,25 % вартості товарної продукції гірничого підприємства.

Також Законом, що коментується, збільшено на 16,2-17,8 % ставки рентної плати за використання надр в цілях не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, за спеціальне використання води та лісових ресурсів.

Таке підвищення податкових ставок є виконанням вимог Прикінцевих положень Податкового кодексу щодо щорічної індексації ставок рентної плати. Попереднє підвищення ставок рентної плати відбулося наприкінці 2015 р. Враховуючі, що індекс інфляції у 2016-2017 рр. щорічно перевищував 12 % індексація ставок, що відбулась наприкінці 2017 р. з одного боку знижує податковий тиск на платників рентної плати, а з іншого – призводить до втрат бюджетних надходжень.

2.7. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році. Закон України від 07.12. 2017 р. № 2245-VIII. Набув чинності 01.01. 2018 р. (Голос України від 30.12.2017 р., №248)

Коментар: Законом внесено до Податкового Кодексу України нові норми (п. 266.10 ст. 266 ПКУ доповнено пп. 266.10.2 та 266.10.3) та уточнено існуючі норми (абзац 4 пп. 266.4.2 п. 266.4 ст. 266 ПКУ) щодо податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Встановлено (пп. 266.10.2 ПКУ), що якщо контролюючий орган не надіслав (не вручив) фізичній особі податкове повідомлення-рішення на сплату податку на нерухоме майно у строки, встановлені нормами ПКУ, то така фізична особа звільняється від відповідальності за несвоєчасну сплату податкового зобов'язання. Це нововведення безумовно має позитивні наслідки для платників

податків, бо дозволить їм уникнути відповідальності за несвоєчасну сплату податкового зобов'язання, що виникла не за їх вини.

Також встановлено (пп. 266.10.3 ПКУ), що податкове зобов'язання з податку на нерухоме майно може бути нараховане за податкові періоди лише в межах попередніх 1095 днів, тобто в межах загального строку давності, встановленого нормами ПКУ для нарахування податкового зобов'язання.

Крім того у абзац 4 пп. 266.4.2 п. 266.4 ст. 266 ПКУ внесене уточнення, що органи місцевого самоврядування подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням об'єкта житлової та/або нежитлової нерухомості не «рішення», а «інформацію» щодо ставок та наданих пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Вищезазначена інформація міститься у відповідному рішенні сесії органу місцевого самоврядування. Цією зміною усунено існуючу раніше некоректність посилання на нормативно-правову базу органів місцевого самоврядування

2.9. Плата за землю

Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році. Закон України від 07.12. 2017 р. № 2245-VIII. Набув чинності 01.01. 2018 р. (Голос України від 30.12.2017 р., №248)

Коментар: Законом внесено зміни до Податкового кодексу України, внаслідок чого розширено можливості застосування податкових пільг як для юридичних, так і для фізичних осіб, а також переглянутий мінімальний граничний розмір орендної плати для різних категорій земель

Впровадження	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
Зниження до 25 % від «звичайного» розміру, розрахованого відповідно ст. 274-277 ПКУ, плати за землю за земельні ділянки, надані для залізниць у межах смуг відведення, надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин	Стимулювання розвитку гірничодобувних підприємств та залізниць	Зниження бюджетних надходжень
Звільнення від відповідальності за несплату податків фізичних осіб, якщо контролюючий орган своєчасно не надіслав податкове повідомлення-рішення.	Стимулювання працівників контролюючих органів до підвищення ефективності їх	Недоотримання або несвоєчасне отримання

Впровадження	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
Створення можливості для контролюючих органів нараховувати податкові зобов'язання з земельного податку для платників за звітний період протягом трьох років	роботи. Захист фізичних осіб від необхідності сплати штрафних санкцій	бюджетних надходжень
Встановлення ставки орендної плати не менше земельного податку: для земельних ділянок, нормативно-грошову оцінку яких проведено, у розмірі не більше 3 % від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування — не більше 1 % від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь — не менше 0,3 % та не більше 1 % від їх нормативної грошової оцінки; для земельних ділянок, нормативно-грошову оцінку яких не проведено, у розмірі не більше 5 % від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для сільськогосподарських угідь — не менше 0,3 % та не більше 5 % від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області.	Збільшення надходжень бюджету	Додаткові витрати для осіб, що орендують земельні ділянки
Скасовується обмеження застосування пільги до однієї ділянки зі сплати земельного податку фізичним особам	Зменшення податкових платежів для соціально незахищених категорій громадян	Зниження бюджетних надходжень

Таким чином розширення можливостей для застосування пільг з земельного податку може привести до зменшення бюджетних надходжень, однак матиме позитивний вплив на соціальні процеси. Встановлення нових нормативів щодо мінімального граничного розміру орендної плати сприятиме збільшенню розміру таких платежів. Позитивним для фізичних осіб моментом є законодавче закріплене звільнення від відповідальності за несплату земельного податку в випадках, коли контролюючий орган не надіслав податкове повідомлення-рішення.

2.10. Єдиний податок

Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році. Закон України від 07.12. 2017 р. № 2245-VIII. Набув чинності 01.01. 2018 р. (Голос України від 30.12.2017 р., №248)

Коментар. Стосовно сплати єдиного податку в Податковий кодекс України внесено декілька змін, проте вони є суттєвими.

Сутність нововведень	Позитивні наслідки	Недоліки й ризики
Авансовий внесок з податку на прибуток при виплаті дивідендів не буде сплачуватися платниками єдиного податку. Відповідні уточнення внесено в абз.7 пп. 57.1¹.2 ПКУ . Це довгоочікувані зміни, оскільки до цього платники єдиного податку сплачували авансовий внесок «за свій кошт» внаслідок нечітких формулювань в ПКУ, хоча із системного тлумачення ПКУ можна було дійти висновку, що платниками єдиного податку не повинні його сплачувати	Усунення дискримінації платників єдиного податку, які не мали права зменшувати податкові зобов'язання Підвищення ділової активності платників єдиного податку за рахунок зменшення податкового навантаження	Законодавцям потрібно було також внести зміни в останній абз. пп. 57.1 ¹ .2 ПКУ, який встановлює, що: «при цьому якщо платіж особою називається дивідендом, такий платіж оподатковується під час виплати згідно з нормами, визначеними згідно з положеннями цього пункту, незалежно від того, чи є особа платником податку». Отже в результаті вникло протиріччя норм, яке може призвести до конфліктних ситуацій з контролерами щодо їх трактування. Такий «вибірковий» характер змін є неприпустимим в законодавчій практиці
Введено нову норму п. 297.5 ПКУ , за якою платник єдиного податку, який здійснює на користь нерезидента - юридичної особи або уповноваженої ним особи (крім постійного представництва на території України) будь-які виплати з доходів із джерелом їх походження з України, отриманим таким нерезидентом, здійснює нарахування та сплату податку з доходів нерезидента в порядку, розмірі та у строки, встановлені розділом III ПКУ. Фактично платники єдиного податку сплачували податок з	Законодавче врегулювання існуючої практики оподаткування	x

Сутність нововведень	Позитивні наслідки	Недоліки й ризики
доходів нерезидента і раніше, хоча була певна невизначеність щодо цієї процедури. Відтепер цю норму визначено на законодавчому рівні		
Внесено уточнюючі зміни у формулювання норм п. 5 п. 293.8 ПКУ , згідно з якими у разі анулювання реєстрації платника податку на додану вартість у порядку, встановленому розділом V ПКУ, платники єдиного податку зобов'язані перейти на сплату єдиного податку за ставкою у розмірі 5 відсотків (для платників єдиного податку третьої групи) або відмовитися від застосування спрощеної системи оподаткування шляхом подання заяви щодо зміни ставки єдиного податку чи відмови від застосування спрощеної системи оподаткування не пізніше ніж за 15 календарних днів до початку наступного календарного кварталу, в якому здійснено анулювання реєстрації платником податку на додану вартість. На практиці на цю виправлену технічну помилку звичайно не звертали уваги, але уточнення законодавчих норм, безумовно, є важливим.	Удосконалення законодавчих норм	X
Встановлено, що індекс споживчих цін 2017 року , що використовується для визначення величини коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) та/або земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) для цілей оподаткування єдиним податком четвертої групи, застосовується із значенням 100 відсотків (п. 5 підп. 8 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).	Підвищення ділової активності платників єдиного податку за рахунок зменшення податкового навантаження	Можливе зменшення податкових надходжень
Оскільки з 01.01.2018 р. збільшено місячний розмір мінімальної заробітної плати до 3723 грн., то мінімальний страховий внесок з платників єдиного податку буде складати 819,06 грн.	Збільшення надходжень до бюджету	Підвищення податкового навантаження, що може призвести до зменшення ділової активності

Таким чином, в цілому аналіз внесених змін свідчить про те, що ці нововведення в ПКУ направлені на удосконалення законодавчих норм та підвищення ділової активності платників єдиного податку. Проте є певні недоліки формулювання норм ПКУ, які потребують виправлення.

3. МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році. Закон України від 07.12.2017 р. № 2245-VIII. Набрання чинності 1 січня 2018 року (Голос України, 30.12.2017 р., № 248)

Коментар: Законом вдвічі збільшено ставку збору, який стягується в пунктах пропуску через державний кордон України наступних транспортних засобів:

Вид транспортного засобу	Місткість або загальна маса транспортного засобу з вантажем	Ставка єдиного збору за одиницю транспортного засобу в євро			
		До прийняття Закону		Після прийняття Закону	
		за проведення контролю	за проїзд автомобільними дорогами (за кожен кілометр проїзду)	за проведення контролю	за проїзд автомобільними дорогами (за кожен кілометр проїзду)
1. Автобуси	Від 10 до 30 місць включно	2	0,02	4	0,04
	Понад 30 місць	5	0,02	10	0,04
2. Вантажні автомобілі з/або без причепів та тягачі з/або без напівпричепів	До 20 тонн включно	5	0,02	10	0,04
	Понад 20 до 40 тонн включно	10	0,02	20	0,04
3. Великовагові автотранспортні засоби	Понад 40 до 44 тонн включно	10	0,1	20	0,2
	Понад 44 до 52 тонн включно	10	0,2	20	0,4

Вид транспортного засобу	Місткість або загальна маса транспортного засобу з вантажем	Ставка єдиного збору за одиницю транспортного засобу в євро			
		До прийняття Закону		Після прийняття Закону	
		за проведення контролю	за проїзд автомобільними дорогами (за кожен кілометр проїзду)	за проведення контролю	за проїзд автомобільними дорогами (за кожен кілометр проїзду)
	Від 52 до 60 тонн включно	10	0,27	20	0,54
	Понад 60 тонн (за кожні наступні 10 тонн)	10	0,78	20	1,56
4. Великогабові автотранспортні засоби з перевищенням осьових навантажень	До 5 % включно	–	0,05	–	0,1
	Понад 5 % до 10 % включно	–	0,1	–	0,2
	Понад 10 % до 20 % включно	–	0,27	–	0,54
	Понад 20 % за кожні наступні 5 %	–	0,15	–	0,30
5. Великогабаритні автотранспортні засоби з перевищенням встановлених параметрів ширини, висоти, довжини	За кожний параметр	–	0,03	–	0,06
6. Залізничний вагон, контейнер		2	–";	4	–";

Застосування підвищених ставок збору забезпечить підвищення надходжень до бюджету країни та створить фінансову базу для розвитку автомобільних доріг України.

3.2. Про внесення зміни до пункту 5 Типової технологічної схеми здійснення митного контролю водних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12. 2017 р. № 979. Набула чинності 20.12. 2017 р. (Урядовий кур'єр, 20.12.2017, №240).

Коментар: Постановою внесено зміни до Типової технологічної схеми..., що була затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними»:

До внесення змін

У разі коли агентською організацією (морським агентом) митному органу, в зоні діяльності якого розташований порт, не подано в установленому порядку інформацію про товари, прийняті до перевезення у контейнерах у порт призначення на митній території України, органи управління портом не дозволяють капітанові судна закордонного плавання заходити до акваторії порту.

абз. 3 п. 5

Після внесення змін

У разі коли агентською організацією (морським агентом) митному органу, в зоні діяльності якого розташований порт, не подано в установленому порядку інформації про товари, прийняті до перевезення у контейнерах у порт призначення на митній території України, вивантаження товарів із судна закордонного плавання заборонено. Після надання інформації в електронному вигляді про товари, прийняті до перевезення у контейнерах, їх вивантаження дозволяється через 24 години.

Тобто внесеними змінами уточнено строк надання дозволу про відвантаження товарів із судна після надання інформації про них в уповноважений орган, а також дозволено вхід в порт в разі ненадання такої інформації. Реалізація наведених змін конкретизує строк проходження митних процедур та мінімізує негативний вплив адміністративних бар'єрів на функціонування суб'єктів господарювання.

4. ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій. Закон України від 03.10.2017 р. № 2148-VIII. Набув чинності 11.10.2017 р. (Голос України від 10.10.2017 — № 188)

Коментар. Законом запроваджені зміни до порядку справляння ЄСВ. Основні нововведення, що набувають сили з 01.01.2018 р., включають:

Суть змін	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
<p>Змінено порядок обчислення максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, яка відтепер дорівнює 15 розмірам мінімальної заробітної плати, встановленої законом (раніше - 25 розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом) (зміни до п. 4 частини 1 ст. 1 Закону України від 08.07.2010 р. № 2464-VI* (далі – Закон № 2464-VI))</p>	<p>З урахуванням затверджених законодавством показників прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати на 2018 рік дещо розширено максимальну межу податкової бази, що забезпечує реалізацію соціальної справедливості оподаткування та певне пом'якшення диференціації громадян за рівнем доходів</p>	<p>Недостатня ймовірність виведення «з тіні» високих сум доходів</p>
<p>До кола платників ЄСВ включено членів фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах (зміни до п. 5_1 ст. 4 Закону № 2464-VI)</p>	<p>Законодавче встановлення права членів фермерських господарств на зарахування до їх страхового стажу періоду роботи у таких господарствах. Необхідність нарахування ЄСВ на рівні не нижче мінімального страхового внеску гарантує зарахування періоду работ у фермерських господарствах в стаж роботи, необхідний для призначення</p>	<p>1. Посилення податкового навантаження на платників ЄСВ – членів фермерських господарств. 2. Недостатньо зрозумілою залишається ситуація із необхідністю нарахування ЄСВ щодо доходів голови фермерського господарства, адже Закон України «Про фермерське господарство» від</p>

Суть змін	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
	пенсії	<p>19.06.2003 р. № 973-IV розрізняє поняття «члени фермерського господарства» та «голова фермерського господарства».</p> <p>3. Незрозуміло, як саме сплачуватиметься ЄСВ до бюджету – самими членами фермерських господарств чи такими господарствами (однак фермерські господарства не є роботодавцями для своїх членів, адже членами фермерського господарства не можуть бути особи, які працюють у ньому за трудовим договором (контрактом) – відповідно до п. 1 ст. 3 закону України «Про фермерське господарство»). Якщо сплата ЄСВ повинна відбуватися самими членами фермерських господарств (як самозайнятими особами), незрозумілий порядок взяття на облік таких осіб у ДФС, адже відповідні норми в Положенні «Про реєстр страхувальників», затвердженому Наказом Міністерства фінансів України від 24.11.2014 р. № 1162 відсутні.</p> <p>Те саме стосується й порядку подання звітності з ЄСВ.</p>
<p>Звільнено від сплати ЄСВ за себе членів фермерських господарств, якщо вони отримують пенсію або соціальну допомогу (зміни до частини 4 ст. 4 Закону № 2464-VI)</p>	<p>Пом'якшення податкового навантаження щодо соціально вразливих категорій населення</p>	-

Суть змін	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
<p>Встановлені нові строки сплати ЄСВ для:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фізичних осіб – підприємців, які застосовують загальну систему оподаткування; - осіб, які провадять незалежну професійну діяльність; - членів фермерського господарства. <p>Згідно нових правил вказані особи мають сплачувати ЄСВ, нарахований за календарний квартал, до 20 числа місяця, що настає за кварталом, за який сплачується такий внесок.</p> <p>Раніше зазначені особи сплачували ЄСВ один раз на рік (фізичні особи – підприємці, які застосовують загальну систему оподаткування - до 10 лютого наступного року, особи, які провадять незалежну професійну діяльність – до 1 травня наступного року) (зміни до абз. 3 частини 8 ст. 9 Закону № 2464-VI)</p>	<p>Посилення збалансованості податкових надходжень до бюджету</p>	<p>Необхідність дострокового відволікання коштів, що зумовлює певне посилення податкового навантаження щодо платників протягом року (в розрізі кварталів)</p>
<p>Вдвічі збільшено розмір мінімального платежу єдиного внеску, що здійснюється на добровільних засадах за попередні періоди, в яких особа не підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню (зміни до частини 5 ст. 10 Закону № 2464-VI)</p>	<p>Формування більш адекватного розміру бази для нарахування пенсій у майбутньому</p>	<p>Посилення податкового навантаження на осіб, які беруть добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування</p>
<p>Скасовано пільгу зі сплати ЄСВ фізичними особами – підприємцями, які зареєстровані платниками єдиного податку I групи (раніше вони сплачували ЄСВ в розмірі 50% мінімального страхового внеску. З 01.01.2018 р. – в розмірі 100% мінімального страхового внеску)</p>	<p>Усунення «дискримінації» з питань нарахування та сплати ЄСВ між платниками єдиного податку</p>	<p>Посилення податкового навантаження щодо відповідних платників</p>

Суть змін	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
(зміни до абз. 2 п. 3 частини 1 ст. 7 Закону № 2464-VI)*		
Змінено порядок відображення у Звіті з ЄСВ внеску, нарахованого за ставкою 8,41% . Згідно нововведеного п.9_7 розділу VIII "Прикінцеві та перехідні положення" для визначення недоотриманої ПФУ суми коштів від застосування пільгових ставок ЄСВ платник ЄСВ суми, сплачені за працівників-інвалідів (за ставкою 8,41%) відображаються у Звіті з ЄСВ як такі, що обчислені за ставкою 22%. При цьому для пільгових ставок 5,5% та 5,3% такої розбіжності не існує	-	Недостатньо зрозуміле й нелогічне ускладнення порядку складання звітності з ЄСВ

Примітки:

*Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Коментованим законом також внесені зміни, що набули сили вже у 2017 р., основні з яких зводяться до наступного:

Суть змін	Позитивні наслідки	Ризики (негативні наслідки)
Уточнено, що до складу платників ЄСВ включаються: - військові частини й органи , що виплачують грошове забезпечення військовослужбовцям, поліцейським, особам рядового і начальницького складу, у т. ч. тим, які проходять військову службу під час особливого періоду, визначеного Законами України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» та «Про військовий обов'язок і військову службу»; - органи соціального захисту населення , які виплачують допомогу в разі всиновлення дитини особам, які доглядають таку дитину до досягнення нею трирічного віку за	Розширення переліку платників ЄСВ по суті є упорядкуванням норм чинного законодавства	-

Суть змін	Позитивні наслідки	Ризики (негативні наслідки)
<p>таких осіб (п. 1 частини 1 ст. 4)</p> <p>Зазначено, що платники ЄСВ, які не є роботодавцями, звільняються від обов'язку звертатися до органу доходів і зборів із письмовою заявою про зміну умов сплати ЄСВ у разі зміни статусу як платника на весь період їх незаконного позбавлення волі на території проведення АТО. Це здійснюється на підставі заяви члена сім'ї, що підтверджується даними державного правоохоронного органу спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України, про незаконне позбавлення волі такого платника (нововведений п. 9_8 розділу VIII "Прикінцеві та перехідні положення")</p>	<p>Спрощення порядку податкового обліку для платників податків, які були незаконно позбавлені волі на території проведення АТО</p>	<p>Певні ускладнення може зумовити необхідність доведення</p>
<p>Внесено зміни до порядку формування Державного реєстру страхувальників та застрахованих осіб і порядку використання інформації з цього реєстру. Зокрема, встановлено, що:</p> <ul style="list-style-type: none"> - надання інформації з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру іншим юридичним і фізичним особам, крім органів праці та соціального захисту населення, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, допускається лише за рішенням суду (частина 5 ст. 17 Закону № 2464-VI); - реєстр застрахованих осіб складається з електронних облікових карток застрахованих осіб, до яких включаються відомості про застрахованих осіб, інформація про набуття прав на одержання страхових виплат за всіма видами загальнообов'язкового державного соціального страхування та інформація про виплати за всіма видами загальнообов'язкового державного соціального страхування (частина 1 ст. 20 Закону № 2464-VI); - облік застрахованих осіб здійснюється за персональними обліковими картками, які відтепер ведуться в електронній формі (на кожному застраховану особу заводиться персональна електронна облікова картка, яка містить інформацію про 	<p>Приведення норм законодавства до вимог сучасності</p>	<p>Недостатньо зрозуміло, чи слід відображати в таблиці 6 Звіту з ЄСВ «старий» податковий номер платника податку (який і був номером персональної облікової картки), чи «новий» унікальний номер електронної облікової картки (згідно вимог пов'язаного та більш загального із коментованим законом п. 2 ст. 21 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування від 09.07.2003 р. № 1058-IV»). Необхідність внесення до звіту інформації «нового» унікального номеру електронної облікової картки зумовлює, в свою чергу, проблему отримання такого</p>

Суть змін	Позитивні наслідки	Ризики (негативні наслідки)
<p>застраховану особу. Серед нових пунктів інформаційної складової такої картки:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ прізвище, ім'я та по батькові на момент створення електронної облікової картки та на поточний момент; ➤ професійна назва роботи; ➤ посада; ➤ дані про особливі умови праці, що дають право на пільги із загальнообов'язкового державного соціального страхування (раніше – позначка про такі умови); ➤ сума призначеної пенсії; ➤ інформація про страхові випадки (дата та вид страхового випадку); ➤ інформація щодо здійснення виплат за окремими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування (вид страхової виплати; вид соціальної пільги; вид соціальної виплати; дата, з якої призначено виплату; дата початку та закінчення виплати (пільги); сума виплати (помісячні суми виплати); індексація страхової виплати)). <p>Зазначені персоніфіковані відомості, включені до персональної електронної облікової картки застрахованої особи, зберігаються в Пенсійному фонді протягом усього життя особи, а після її смерті - протягом 75 років на паперових та/або електронних носіях за наявності засобів, що гарантують ідентичність паперового та електронного документів (частина 3 ст. 20 Закону № 2464-VI)</p>	<p>Приведення норм законодавства до вимог сучасності</p>	<p>номеру. І в такому випадку вельми ймовірно є заміна поточної форми Звіту з ЄСВ</p>
<p>Відтерміновано запровадження та використання посвідчень застрахованої особи у встановлених законодавством випадках до 1 січня 2020 року (раніше – до 1 січня 2017 р.)</p>	<p>Відтермінування зумовлено відсутністю порядку застосування таких посвідчень</p>	<p>X</p>

Таким чином, внесені зміни досить суттєво змінюють порядок обліку й сплати ЄСВ, переважно мають фіскальну спрямованість та зумовлюють посилення податкового навантаження на відповідних платників. Своєю чергою новації з питань формування реєстру застрахованих осіб мають на меті приведення чинного законодавства до вимог сучасності.

5. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

5.1. Індекс інфляції

За даними Державної служби статистики України, у грудні 2017 р. показник інфляції порівняно з попереднім місяцем незначно зріс (на 0,1% абс.). Індекс споживчих цін з початку року становив 113,7%, що вище рівня попереднього року на 1,3%.

Значення індексу інфляції може впливати на:

- нормативну грошову оцінку земель (п. 289.2 ПКУ);
- ставки акцизного, екологічного податків та рентної плати (підпункт 3 пункту 4 розділу ХІХ ПКУ).

5.2. Прожитковий мінімум для працездатних осіб

Про Державний бюджет України на 2018 рік. Закон України від 07.12.2017р. №2246-VIII. Набуває чинності 01.01.2018 р. (Голос України від 30.12.2017 р., № № 246-247)

Законом затверджено розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб з 01 січня 2018 р. - у сумі 1762 грн., що визначає окремі показники, які впливають на податкові зобов'язання та штрафні санкції з окремих податків:

Збільшення прожиткового мінімуму для працездатних осіб з 1684 до 1762 грн призведе до:

Норма ПКУ	Показник, що залежить від розміру прожиткового мінімуму	Збільшення відповідної суми, грн.
Трансфертне ціноутворення		
120.3, 120.4	Максимальний штраф за неподання податків звіту про контрольовані операції, або не включення до звіту усіх неконтрольованих операцій	З 505,2 до 528,6 тис. грн
	Максимальний штраф за неподання документації щодо контрольованих операцій	З 336,8 до 352,4 тис. грн
	Пеня за неподання звіту про контрольовані операції (уточнюючого звіту) та/або документації з трансфертного ціноутворення в установлені строки за кожний день прострочення	З 8420 до 8810 грн
Податок на доходи фізичних осіб		
164.2.7	Сума заборгованості платника податку за укладеним ним цивільно-правовим договором , за якою минув строк позовної давності та яка включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку	З 842 до 881 грн
164.2.19	Неоподатковувана сума пенсій (включаючи суму їх індексації, нараховану відповідно до закону) або щомісячного довічного грошового утримання, отримуваних платником податку з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом	З 16840 до 17620 грн
165.1.22	Сума коштів або вартість майна (послуг), що надаються як допомога на поховання платника податку роботодавцем такого померлого платника податку за його останнім місцем роботи (у тому числі перед виходом на пенсію) та звільняється від оподаткування	З 4720 до 4940 грн
165.1.26	Сума стипендії (включаючи суму її індексації, нараховану відповідно до закону), яка виплачується з бюджету учню, студенту, курсанту військових навчальних закладів, ординатору, аспіранту або ад'юнкту, що звільняється від оподаткування	З 2360 до 2470 грн

Норма ПКУ	Показник, що залежить від підвищення прожиткового мінімуму	Збільшення відповідної суми, грн.
Податок на доходи фізичних осіб		
165.1.47	Сума виплат чи відшкодувань (крім заробітної плати чи інших виплат та відшкодувань за цивільно-правовими договорами), що здійснюються за рішенням професійної спілки , її об'єднання та/або організації професійної спілки, прийнятим в установленому порядку, на користь члена такої професійної спілки протягом року, що звільняється від оподаткування	З 2360 до 2470 грн
Пп. «а» пп. 166.3.5	Сума витрат на сплату платежів (внесків, премій) за договорами довгострокового страхування життя та недержавного пенсійного забезпечення, яку дозволено включати до податкової знижки - при страхуванні платника податку , що звільняється від оподаткування	З 2360 до 2470 грн
Пп. «б» пп. 166.3.5	Сума витрат на сплату платежів (внесків, премій) за договорами довгострокового страхування життя та недержавного пенсійного забезпечення, яку дозволено включати до податкової знижки - при страхуванні члена сім'ї платника податку першого ступеня споріднення	З 1180 до 1235 грн
169.1.1	Базова податкова соціальна пільга	З 842 до 881 грн
169.1.3	підвищена, в розмірі 150% від базової податкової соціальної пільги	З 2526 до 2643 грн
169.1.4	підвищена, в розмірі 200% від базової податкової соціальної пільги	
169.4.1	Граничний розмір доходу, що надає право на застосування податкової соціальної пільги	З 2360 до 2470 грн
Пп. «а» пп. 170.2.8	Неоподатковувана сума доходу, отримана від продажу інвестиційних активів	З 2360 до 2470 грн
Пп. 170.7.3	Неоподатковувана сума нецільової благодійної допомоги	З 2360 до 2470 грн
Єдиний податок		
299.2 пп. 1)	Максимальна фіксована ставка для платників першої групи	З 168,4 до 176,2 грн

5.3. Мінімальна заробітна плата

Про Державний бюджет України на 2018 рік. Закон України від 07.12.2017р. №2246-VIII. Набуває чинності 01.01.2018 р. (Голос України від 30.12.2017 р., № № 246-247)

Законом затверджено розмір мінімальної заробітної плати (далі - МЗП) – у сумі 3723 грн., що визначає окремі показники, які впливають на податкові зобов'язання та штрафні санкції з окремих податків:

Збільшення мінімальної заробітної плати призведе до:

Норма ПКУ	Показник, що змінюється при підвищенні мінімальної заробітної плати	Збільшення відповідної суми, грн.
Податок на прибуток		
140.5.4	Збільшення фінансового результату платника податків на суму 30 % вартості товарів, придбаних у неприбуткових організацій, якщо ця сума перевищує 25 МЗП	З 80 до 93,075 тис. грн
П.44 Підр.4 Розділу XX	Встановлення нульової ставки податку для платників податку на прибуток, у яких річний дохід не перевищує трьох мільйонів гривень та розмір нарахованої за кожний місяць звітного періоду заробітної плати (доходу) кожному з працівників є не меншим як дві мінімальні заробітні плати (при умові, що ці платники податків відповідають умовам і критеріям, встановленими у цьому пункті)	З 6400 до 7446 грн
Податок на доходи фізичних осіб		
164.2.16, пп. в)	Максимальний розмір неоподаткованої суми пенсійних внесків у межах недержавного пенсійного забезпечення відповідно до закону, страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), у тому числі, за договорами добровільного медичного страхування та за договором страхування додаткової пенсії, внесків на пенсійні вклади, внесків до фонду банківського управління, сплаченої за платника податку чи на його користь роботодавцем-резидентом за свій рахунок за договорами недержавного пенсійного забезпечення платника податку	З 8000 до 9307,5 грн.
164.2.17, пп. д), 165.1.55	Неоподаткований дохід у вигляді основної суми боргу (кредиту) платника податку, прощеного (анульованого) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним з процедурою банкрутства	З 8000 до 9307,5 грн.

Норма ПКУ	Показник, що змінюється при підвищенні мінімальної заробітної плати	Збільшення відповідної суми, грн.
Пп. 165.1.21	Звільнена від оподаткування сума , сплачена будь-якою юридичною або фізичною особою на користь вітчизняних вищих та професійно-технічних навчальних закладів за здобуття освіти, за підготовку чи перепідготовку платника податку	3 9600 до 11169 грн
Пп. 165.1.24	Звільнення від оподаткування доходу від продажу власної продукції тваринництва груп 1-5, 15, 16 та 41 УКТ ЗЕД, якщо сума доходу сукупно за рік не перевищує 50 розмірів МЗП	3 160 до 186,15 тис.грн
Пп. 165.1.39	Неоподаткована вартість дарунків (прізів переможцям та призерам спортивних змагань) у негрошовій формі, якщо вартість таких дарунків не перевищує 25% однієї МЗП (у розрахунку на місяць)	3 800 до 930,75 грн
170.7.8, пп. б)	Неоподатковуваний дохід у вигляді благодійної допомоги , що надається на відновлення втраченого майна та на інші потреби за переліком, який визначається КМУ, що виникли у учасників бойових дій, військовослужбовців, працівників підприємств, установ, організацій, які брали участь в антитерористичній операції (далі АТО) в районах її проведення; учасників масових акцій громадського протесту в Україні; фізичних осіб, які мешкають (мешкали) на території зони АТО, та/або вимушено покинули місце проживання у зв'язку із проведення АТО; фізичних осіб, які мешкали на території АР Крим та вимушено покинули місце проживання у зв'язку з тимчасовою окупацією території України; та членів їх сімей – у сумі, що сукупно протягом звітного (податкового) року не перевищує 500 розмірів МЗП	3 1600 до 1861,5 тис. грн
Пп. «а» пп. 170.9.1	Неоподатковувана сума добових для відряджень в Україні	3 320 до 372,3 грн
Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів		
256.11.6	Звільнення від обов'язку подання декларації лісокористувачів (крім фізичних осіб, а також фізичних осіб - підприємців, яким видано лісові квитки), у яких сума рентної плати в лісорубному чи лісовому квитках не перевищує 25 % однієї МЗП	3 800 до 930,75 грн
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки		
266.5.1	Розмір граничної ставки податку – 1,5 % МЗП за 1 квадратний метр бази оподаткування.	3 48 до 55,85 грн

Норма ПКУ	Показник, що змінюється при підвищенні мінімальної заробітної плати	Збільшення відповідної суми, грн.
Транспортний податок		
267.2.1	Уточнення об'єкту оподаткування – легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів МЗП	З 1200 до 1396,125 грн
Збір за місця для паркування транспортних засобів		
268 ¹ .3.1	Розмір граничної ставки збору (за кожний день провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів) – 0,075 % МЗП за 1 кв. метр площі земельної ділянки, відведеної для організації та провадження такої діяльності	З 2,40 до 2,79
Єдиний податок		
293.2	Граничний фіксований розмір ставки податку для платників другої групи (до 20 % МЗП)	З 640 до 744,6 грн

Таким чином, наведена інформація має довідковий характер та надає наочне уявлення про зміну розміру показників, які використовуються в оподаткуванні, у зв'язку зі збільшенням величини прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб, а також розміру мінімальної заробітної плати

6. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБУЛИ ЧИННОСТІ В ГРУДНІ 2017 р.

Найменування нормативного акту	Дата набуття чинності
Про внесення змін до Митного кодексу України щодо державної підтримки кінематографії в Україні. Закон України від 07.11.2017 р. № 2176-VIII	03.12.2017 р. (див. випуск моніторингу за листопад 2017 р.)
Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної підтримки кінематографії в Україні. Закон України від 07.11 2017 р. № 2176-VIII	03.12.2017 р. (див. випуск моніторингу за листопад 2017 р.)
Порядок застосування норм пунктів 102.6-102.7 статті 102 глави 9 розділу II Податкового кодексу України. Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2017 № 861	05.12.2017 р. (див. випуск моніторингу за листопад 2017 р.)
Про затвердження Порядку справляння плати за виконання митних формальностей органами доходів і зборів поза місцем розташування цих органів або поза робочим часом, установленим для них. Наказ Міністерства фінансів України від 23.10. 2017 р. № 862	05.12.2017 р. (див. випуск моніторингу за листопад 2017 р.)
Про затвердження Змін до Порядку обліку платників податків і зборів. Наказ Міністерства фінансів України від 06.10.2017 № 839	08.12.2017 р. (див. випуск моніторингу за листопад 2017 р.)
Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2000 р. № 1336. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.2017 р. № 984.	20.12.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про внесення зміни до пункту 5 Типової технологічної схеми здійснення митного контролю водних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12. 2017 р. № 979	20.12.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про затвердження форми Акта про встановлення факту ведення нерезидентом господарської діяльності через постійне представництво на території України без взяття на податковий облік. Наказ Міністерства	22.12.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)

Найменування нормативного акту	Дата набуття чинності
фінансів України від 30.10.2017 р. № 892	
Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 р. № 957. Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 969	26.12.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)

[Перейти до інших випусків моніторингу](#)

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної Академії Наук України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедрою
оподаткування Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця (<https://www.facebook.com/groups/1926891494261445/>)**

**за підтримки Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області -
регіонального відділення Всеукраїнської громадської організації «Український союз
промисловців і підприємців»**

під керівництвом заступника директора НДЦ ІПР з наукової роботи, доктора економічних наук,
професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

за участю:

доцента кафедри оподаткування, к.е.н., доц. **О.Є. Найденка**;

доцента кафедри оподаткування, к.е.н., доц. **К.В. Давискіби**;

доцента кафедри оподаткування, к.е.н., доц. **А.О. Єніної-Березовської**;

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **В.В. Карпової**;

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **О.В. Костяної**;

доцента кафедри оподаткування, к.е.н., доц. **Є.І. Котлярова**;

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **Г.В. Назаренко**;

викладача кафедри оподаткування, к.е.н. **Ю.М. Малишко**;

аспіранта кафедри **М.В. Гомон**;

за участю:

виконавчого директора Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального
відділення ВГО УСПП **Е. Є. Набоки**.